

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE SIEDLECKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok LXXXII

Grudzień 2013

Nr 12

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI

KURIA DIECEZJALNA - 08-100 SIEDLCE - PIŁSUDSKIEGO 62

TEL. 25 640-70-56; FAX 25 644-87-44

WYDAWNICTWO DIECEZJI SIEDLECKIEJ "UNITAS"

08-110 SIEDLCE - SZKOLNA 22, TEL. 25 632-27-66

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE SIEDLECKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok LXXXII

Grudzień 2013

Nr 12

STOLICA APOSTOLSKA

BRATERSTWO PODSTAWĄ I DROGĄ DO POKOJU *ORĘDZIE OJCA ŚWIĘTEGO FRANCISZKA* *NA ŚWIATOWY DZIEŃ POKOJU* *1 STYCZNIA 2014 ROKU*

1. W tym moim pierwszym Orędziu na Światowy Dzień Pokoju pragnę skierować do wszystkich, poszczególnych osób i narodów, życzenia życia pełnego radości i nadziei. W sercu każdego człowieka kryje się bowiem pragnienie życia pełnego, do którego należy nieodparte dążenie do braterstwa, pobudzające do jedności z innymi, w których znajdujemy nie wrogów czy konkurentów, ale braci, których trzeba serdecznie przyjąć.

Rzeczywiście braterstwo jest istotnym wymiarem człowieka, który jest istotą społeczną. Żywa świadomość tego aktu prowadzi nas do postrzegania i traktowania każdej osoby jako prawdziwej siostry i prawdziwego brata. Bez tego staje się niemożliwym budowanie społeczeństwa sprawiedliwego, a także stabilnego i trwałego pokoju. Musimy pamiętać, że braterstwa zaczynamy się uczyć zazwyczaj w obrębie rodziny, zwłaszcza dzięki odpowiedzialnemu i uzupełniającemu się spełnianiu ról właściwych wszystkim jej członkom, szczególnie ojca i matki. Rodzina jest źródłem wszelkiego braterstwa, dlatego jest również podstawą i główną drogą pokoju, ponieważ na mocy swego powołania powinna „zarazić” świat swą miłością.

Nieustannie narastająca liczba wzajemnych powiązań i komunikacji, jakie spowijają naszą planetę, sprawia, że wśród narodów ziemi świadomość jedności i dzielenia wspólnego losu staje się bardziej namacalna. W ten sposób w dynamice historii, pomimo różnorodności grup etnicznych, kultur i społeczeństw, dostrzegamy zasiew powołania do tworzenia jednej wspólnoty, składającej się z braci, którzy nawzajem siebie przyjmują, troszcząc się jedni o drugich. Jednakże także i dziś powołaniu temu często przeciwstawiają się i zaprzeczają fakty, w świecie charakteryzującym się „globalizacją obojętności”, która powoli nas „przyzwyczają” do cierpienia innych, zamykając nas w sobie.

W wielu częściach świata nieustannie dochodzi do poważnych naruszeń podstawowych praw człowieka, w szczególności prawa do życia i prawa do wolności religijnej. Niepokojącym przykładem jest tragiczne zjawisko handlu ludźmi, na których życiu i rozpaczliwie spekulują osoby bez skrupułów. Do wojen toczących się jako konflikty zbrojne dołączają wojny mniej widzialne, ale nie mniej okrutne, staczane na polu gospodarki i finansów, z użyciem środków równie niszczących życie, rodziny, przedsiębiorstwa.

Globalizacja, jak stwierdził Benedykt XVI, zbliża nas, ale nie czyni nas braćmi [1]. Ponadto wiele sytuacji dysproporcji, biedy i niesprawiedliwości wskazuje nie tylko na głęboki brak braterstwa, ale także na brak kultury solidarności. Nowe ideologie charakteryzujące się rozpowszechnionym indywidualizmem, egocentryzmem i materialistycznym konsumpcjonizmem osłabiają więzi społeczne, podsycając ową mentalność „odrzućcia”, prowadzącą do pogardy i porzucenia najsłabszych, tych, którzy są uważani za „bezużytecznych”. W ten sposób współżycie między ludźmi nabiera coraz bardziej kształtu zwykłego, pragmatycznego i egoistycznego *do ut des* [dają, abyś dał].

Jednocześnie staje się jasne, że także współczesne systemy etyczne okazują się niezdolne do tworzenia autentycznych więzi braterstwa, gdyż braterstwo pozbawione odniesienia do wspólnego Ojca jako swego ostatecznego fundamentu, nie jest w stanie się ostać [2]. Prawdziwe braterstwo między ludźmi zakłada i wymaga transcendentnego ojcostwa. Wraz z uznaniem tego ojcostwa umacnia się braterstwo między ludźmi, czy inaczej, owo stawanie się „bliźnim”, który troszczy się o innych.

« Gdzie jest brat twój? » (Rdz 4, 9)

2. Dla lepszego zrozumienia tego powołania człowieka do braterstwa, pełniejszej znajomości przeszkód stojących na drodze jego realizacji i określenia sposobów ich przezwyciężenia, fundamentalne znaczenie ma kierowanie się poznaniem Bożego planu, wspaniale przedstawionego w Piśmie Świętym.

Według opowiadania o początkach wszyscy ludzie pochodzą od wspólnych rodziców, od Adama i Ewy, pary stworzonej przez Boga na Jego obraz i podobieństwo (por. *Rdz 1, 26*), z których zrodzili się Kain i Abel. W historii pierwszej rodziny odczytujemy genezę społeczeństwa, ewolucję relacji między ludźmi i narodami.

Abel jest pasterzem, a Kain rolnikiem. Ich głęboką tożsamością a zarazem powołaniem jest *bycie braćmi*, pomimo różnej działalności i kultury, innego odnoszenia się do Boga i świata stworzonego. Jednakże zabicie Abela przez Kaina jest tragicznym świadectwem radykalnego odrzucenia powołania do bycia braćmi. Ich historia (por. *Rdz 4, 1-16*) podkreśla trudne zadanie, do którego wypełnienia powołani są wszyscy ludzie: by żyć razem, troszcząc się jedni o drugich. Kain nie akceptując szczególnego upodobania Boga do Abela, który ofiarowywał to, co najlepsze ze swego stada – « Pan wejrzał na Abela i na jego ofiarę; na Kaina zaś i na jego ofiarę nie chciał patrzeć » (*Rdz 4, 4-5*) – zabija Abela z zazdrości. W ten sposób zaprzecza uznawaniu siebie za jego brata, chęci pozostawania z nim w pozytywnych relacjach, życia przed Bogiem w poczuciu odpowiedzialności za troskę i ochronę drugiego. Na pytanie: « Gdzie jest brat twój? », jakie Bóg stawia Kainowi, domagając się zdania sprawy z jego działania, odpowiada: « Nie wiem. Czyż jestem stróżem brata mego? » (*Rdz 4, 9*). Następnie Księga Rodzaju mówi: « Po czym Kain odszedł od Pana » (*4, 16*).

Trzeba zastanowić się nad głębokimi powodami, które doprowadziły Kaina do nieuznawania więzi braterstwa, a z nią więzi wzajemności i jedności łączącej go z jego bratem Ablem. Bóg sam oskarża i wyrzuca Kainowi zażyłość ze złem – « grzech leży u wrót i czyha na ciebie » (*Rdz 4, 7*). Jednakże Kain nie chce sprzeciwić się złu i postanawia mimo wszystko podnieść rękę « na swego brata Abela » (*Rdz 4, 8*), gardząc planem Boga. Udaremnia w ten sposób swoje pierwotne powołanie, by być synem Bożym i żyć braterstwem.

Historia Kaina i Abela uczy, że ludzkość ma wpisane w sobie powołanie do braterstwa, ale także dramatyczną możliwość zdrady tego powołania. Świadczy o tym codzienny egoizm, tkwiący u podstaw wojen i licznych niesprawiedliwości. Rzeczywiście wielu ludzi umiera z rąk braci i sióstr, którzy nie potrafią uznać swego braterstwa, to znaczy tego, że są istotami stworzonymi dla wzajemności, dla komunii i dla daru.

« A wy wszyscy braćmi jesteście » (Mt 23, 8)

3. Spontanicznie rodzi się pytanie: czy ludzie żyjący na tym świecie mogą kiedykolwiek odpowiedzieć w pełni na pragnienie braterstwa, wpisane w nich przez Boga Ojca? Czy potrafią jedynie o własnych siłach przewyciężyć obojętność, egoizm i nienawiść, zaakceptować uzasadnione różnice, charakteryzujące braci i siostry?

Parafrazując słowa Pana Jezusa, możemy streścić Jego odpowiedź w następujący sposób: ponieważ jeden jest wasz Ojciec, który jest Bogiem, to wy wszyscy braćmi jesteście (por. Mt 23, 8-9). Korzeń braterstwa wyrasta z ojcostwa Boga. Nie chodzi o ojcostwo ogólnikowe, nieokreślone i bez wpływu na historię, ale o osobową, wyraźnie ukierunkowaną i niezwykle konkretną miłość Boga do każdego człowieka (por. Mt 6, 25-30). Jest to więc ojcostwo skutecznie rodzące braterstwo, ponieważ miłość Boga, kiedy zostanie przyjęta, staje się najpotężniejszym środkiem przemiany życia i relacji z drugim, który otwiera ludzi na solidarność i czynne dzielenie się. Ludzkie braterstwo odradza się zwłaszcza w Jezusie Chrystusie i z Niego, z Jego śmierci i zmartwychwstania. Krzyż jest ostatecznym „miejszem” *zapoczątkowania* braterstwa, którego ludzie sami nie są w stanie stworzyć. Jezus Chrystus, który przyjął ludzką naturę, aby ją odkupić, umiłowałwszy Ojca aż do śmierci, i to śmierci krzyżowej (por. Flp 2, 8), przez swoje zmartwychwstanie tworzy z nas *nową ludzkość*, w pełnej komunii z wolą Bożą, z Jego planem obejmującym pełną realizację powołania do braterstwa.

Jezus podejmuje od początku plan Ojca, uznając Jego prymat nad wszystkimi rzeczami. Chrystus, poddając się śmierci ze względu na miłość do Ojca, staje się *nowym i ostatecznym początkiem* każdego z nas, wezwanych, byśmy w Nim uznali siebie za braci będących *dziećmi tego samego Ojca*. On jest samym Przymierzem, osobową przestrzenią pojednania człowieka z Bogiem i braci między sobą. W śmierci Jezusa na krzyżu jest także przewyciężenie *rozdzielenia* między ludami, między ludem

Przymierza a ludem pogan, pozbawionym nadziei, bo pozostającym do tej pory poza paktami Obietnicy. Jak czytamy w *Liście do Efezjan*, Jezus Chrystus jest tym, który w sobie dokonuje pojednania wszystkich ludzi. On *jest* pokojem, bo z dwóch ludów uczynił jeden i zburzył oddzielający je mur, to znaczy wrogość. On utworzył w sobie jeden lud, jednego nowego człowieka, jedną nową ludzkość (por. 2, 14-16).

Ten, kto przyjmuje życie Chrystusa i żyje w Nim, uznaje Boga jako Ojca i Jemu całkowicie oddaje samego siebie, kochając Go ponad wszystko. Człowiek pojednany widzi w Bogu Ojca wszystkich, a tym samym jest wewnętrznie mobilizowany do życia braterstwem otwartym na wszystkich. W Chrystusie drugi człowiek jest przyjmowany i miłowany jako Boży syn czy córka, jako brat lub siostra, a nie jako obcy, ani tym bardziej jako rywal czy nawet wróg. W Bożej rodzinie, w której wszyscy są dziećmi tego samego Ojca i – ponieważ wszczępieni są w Chrystusa – są synami w Synu, nie ma „życia do odrzucenia”. Wszyscy cieszą się równą i nienaruszalną godnością. Wszyscy są miłowani przez Boga, wszyscy zostali odkupieni krwią Chrystusa, który umarł na krzyżu i zmartwychwstał za każdego. To jest powód, dla którego nie można pozostać obojętnym na los braci.

Braterstwo, podstawa i droga do pokoju

4. To, co powiedzieliśmy, pomaga zrozumieć, że braterstwo jest *podstawą i drogą* do pokoju. Ceną pomocą w tym zakresie są encykliki społeczne moich Poprzedników. Wystarczy odwołać się do definicji pokoju zawartych w *Populorum progressio* Pawła VI i *Sollicitudo rei socialis* Jana Pawła II. Z pierwszej dowiadujemy się, że integralny rozwój narodów jest nowym imieniem pokoju [3]. Z drugiej zaś, że pokój jest *opus solidaritatis* [dziełem solidarności] [4].

Paweł VI stwierdza, że nie tylko ludzie, ale także narody powinny się spotykać w duchu braterstwa. I wyjaśnia: « W tej wzajemnej życzliwości i przyjaźni, w tym świętym zespoleniu duchowym, winniśmy również przystąpić do dzieła, jakim jest przygotowanie wspólnej pomyślności rodzaju ludzkiego na przyszłość » [5]. Obowiązek ten dotyczy przede wszystkim najbardziej uprzywilejowanych. Ich obowiązki są zakorzenione w ludzkim i nadprzyrodzonym braterstwie i jawią się w trzech aspektach: w *obowiązku solidarności*, który wymaga od krajów bogatych, by pomagały mniej rozwiniętym; w *obowiązku sprawiedliwości społecznej*, który wymaga uło-

żenia na nowo, w sposób bardziej poprawny, wadliwych stosunków między krajami silnymi a słabymi; oraz w *obowiązku powszechnego miłosierdzia*, który wiąże się z promocją świata bardziej ludzkiego dla wszystkich, świata, w którym wszyscy mają coś do dania i do otrzymania, a postępek jednych nie będzie przeszkadzał rozwojowi drugich [6].

Tak więc, jeśli traktujemy pokój jako *opus solidaritatis*, to podobnie nie można sobie wyobrazić, aby braterstwo nie było jej pierwszym fundamentem. Jan Paweł II stwierdza, że pokój jest dobrem niepodzielnym – albo jest dobrem wszystkich, albo też nie jest niczym dobrem. Może on być rzeczywiście osiągnięty i można się nim cieszyć jako najlepszą jakością życia i jako rozwojem najbardziej ludzkim i zrównoważonym tylko wówczas, gdy ze strony wszystkich obudzi się « mocna i trwała wola angażowania się na rzecz dobra wspólnego » [7]. Wymaga to, by nie kierować się « żądzą zysku » ani też « pragnieniem władzy ». Trzeba być gotowym do « „zatracenia siebie” na rzecz drugiego zamiast wyzyskania go, „służenia mu” zamiast uciskania go dla własnej korzyści. [...] [Trzeba postrzegać „drugiego” – osobę, lud czy naród – nie jako narzędzie, którego zdolność do pracy czy odporność fizyczną można tanim kosztem wykorzystać, a potem, gdy przestaje być użyteczny, odrzucić, ale jako „podobnego nam”, jako „pomoc” » [8].

Chrześcijańska solidarność zakłada, że bliźni powinien być miłowany nie tylko jako « istota ludzka z jej prawami i podstawową równością wobec wszystkich », ale jako *żywy obraz* Boga Ojca, odkupiony krwią Jezusa Chrystusa i poddany stałemu działaniu Ducha Świętego,[9] jako inny *brat*. « Wówczas świadomość powszechnego ojcostwa Boga, braterstwa wszystkich ludzi w Chrystusie, „synów w Synu” – przypomina Jan Paweł II – dostarczy naszemu spojrzeniu na świat jakby *nowego kryterium* jego wyjaśniania », [10] jego przekształcania.

Braterstwo przesłanką do przezwyciężenia ubóstwa

5. W *Caritas in veritate* mój Poprzednik przypomniał światu, że brak *braterstwa* między narodami i ludźmi jest ważną przyczyną *ubóstwa* [11]. W wielu społeczeństwach doświadcza się głębokiego *ubóstwa relacyjnego*, spowodowanego brakiem silnych więzów rodzinnych i wspólnotowych. Z niepokojem sledzimy narastanie różnego rodzaju trudności, marginalizacji, samotności i różnych form patologicznego uzależnienia. Takie ubó-

stwo można przezwyciężyć jedynie dzięki odkryciu i docenieniu relacji *braterskich* w rodzinach i wspólnotach, poprzez dzielenie się radościami i smutkami, trudnościami i sukcesami towarzyszącymi życiu ludzi.

Ponadto, jeśli z jednej strony stwierdzamy zmniejszenie się *absolutnego ubóstwa*, to z drugiej nie możemy nie dostrzec poważnego wzrostu *ubóstwa względnego*, czyli nierówności między ludźmi i grupami mieszkającymi razem w danym regionie lub w konkretnym kontekście historyczno-kulturowym. Dlatego potrzebne są także skuteczne działania polityczne, krzewiące zasadę *braterstwa*, zapewniające osobom – równym w swej godności i prawach podstawowych – dostęp do „kapitałów”, usług, możliwości edukacji, ochrony zdrowia, zdobyczy technologii, aby każdy miał szansę wyrażenia i realizacji swoich planów życiowych, i mógł rozwinąć się w pełni jako osoba.

Dostrzega się też potrzebę działań politycznych służących złagodzeniu nadmiernej dysproporcji dochodów. Nie wolno nam zapomnieć nauczania Kościoła o tak zwanej *hipotece społecznej*, zgodnie z którą, jak powiada św. Tomasz z Akwinu, jeśli nie tylko dozwolone, ale wręcz konieczne jest « by człowiek posiadał dobra na własność », [12] to gdy idzie o ich używanie, « człowiek powinien uważać rzeczy zewnętrzne, które posiada, nie tylko za własne, ale za wspólne w tym znaczeniu, by nie tylko jemu, ale i innym przynosiły pożytek » [13].

Jest też wreszcie jeszcze jedna forma krzewienia braterstwa, służąca przezwyciężeniu ubóstwa, która powinna być podstawą wszystkich innych. Jest to dystans ludzi, którzy wybierają skromny styl życia, ograniczony do tego, co istotne, dzielą swoje dobra i w ten sposób mogą do świadczyc braterskiej wspólnoty z innymi. Ma to kluczowe znaczenie dla naśladowania Jezusa Chrystusa i bycia prawdziwymi chrześcijanami. Jest to nie tylko przypadek osób konsekrowanych, które składają śluby ubóstwa, ale również wielu rodzin i odpowiedzialnych obywateli, którzy mocno wierzą, że braterskie relacje z bliźnim stanowią najcenniejsze dobro.

Odkrycie braterstwa w życiu gospodarczym

6. Współczesne poważne kryzysy finansowy i gospodarczy – których źródłem jest z jednej strony stopniowe oddalanie się człowieka od Boga i „bliźniego” w chciwym dążeniu do dóbr materialnych, a z drugiej zubożenie relacji międzyludzkich i społecznych – pobudziły wielu do szukania

zadowolenia, szczęścia i bezpieczeństwa w konsumpcji i w zysku, zdecydowanie wykraczających poza logikę zdrowej gospodarki. Już w 1979 roku Jan Paweł II dostrzegął istnienie « bardzo realnego i wyczuwalnego już niebezpieczeństwa, że wraz z olbrzymim postępowaniem w opanowaniu przez człowieka świata rzeczy, człowiek gubi istotne wątki swego wśród nich panowania, na różne sposoby podporządkowuje im swoje człowieczeństwo, sam staje się przedmiotem wielorakiej – czasem bezpośrednio nieuchwytniej – manipulacji poprzez całą organizację życia zbiorowego, poprzez system produkcji, poprzez nacisk środków przekazu społecznego » [14].

Następowanie po sobie kryzysów gospodarczych powinno doprowadzić do odpowiedniego przemyślenia modeli rozwoju gospodarczego i do zmiany stylu życia. Obecny kryzys, pomimo swych poważnych konsekwencji dla życia ludzi, może też być dobrą okazją do ponownego wdrażania cnoty roztropności, umiarkowania, sprawię dliwosci i męstwa. Mogą one nam pomóc przetrwać trudne chwile i odkryć na nowo braterskie więzi, łączące nas nawzajem, zachowując głęboką ufność, że człowiek potrzebuje i jest zdolny do czegoś więcej niż tylko maksymalizacja własnego indywidualnego dobra. Nade wszystko cnoty te są niezbędne do budowania i utrzymywania społeczeństwa na miarę ludzkiej godności.

Braterstwo tłumi wojnę

7. W minionym roku wielu naszych braci i sióstr nadal przeżywało niszczące doświadczenie wojny, stanowiącej poważną i głęboką ranę zadaną braterstwu.

Jest wiele konfliktów rozgrywających się przy ogólnej obojętności. Wszystkich mieszkających w krajach, w których broń narzuca terror i zniszczenie, zapewniam o mojej osobistej bliskości, a także bliskości całego Kościoła. Jego misją jest niesienie miłości Chrystusa także do bezbronnym ofiar zapomnianych wojen przez modlitwę o pokój, służenie rannym, głodnym, uchodźcom, wysiedlonym i żyjącym w strachu. Kościół podnosi również swój głos, by do odpowiedzialnych dotarł krzyk bólu tej cierpiącej ludzkości i by położono kres nie tylko wszelkiej wrogości, ale także wszelkiej niesprawiedliwości i pogwałceniu podstawowych praw człowieka [15]. Dlatego pragnę skierować stanowczy apel do tych, którzy z bronią w rękę sięgają przemoc i śmierć: odkryjcie na nowo swojego brata w tym, którego uważacie dziś jedynie za wroga, którego trzeba zabić, i powstrzymajcie swą

rękę! Wyrzeknijcie się drogi walki zbrojnej i wyjdźcie na spotkanie drugiego człowieka z dialogiem, przebaczeniem i pojednaniem, aby odbudować wokół was sprawiedliwość, zaufanie i nadzieję! « W tej perspektywie jest jasno widoczne, że w życiu narodów konflikty zbrojne stanowią zawsze rozmyślnie zanegowanie wszelkiej możliwej zgody międzynarodowej, powodując głębokie podziały i bolesne rany, do których załagodzenia potrzeba wielu lat. Wojny stanowią praktyczną rezygnację z wysiłków na rzecz osiągnięcia tych wielkich celów ekonomicznych i społecznych, które wyznaczyła sobie wspólnota międzynarodowa » [16].

Jednakże, jak długo będzie w obiegu tak duża ilość broni jak obecnie, to zawsze mogą się znaleźć nowe preteksty do wzbudzania konfliktów. Dlatego, podobnie jak moi Poprzednicy, apeluję do wszystkich o nierozprzeestrzenianie broni i rozbrojenie, począwszy od rozbrojenia nuklearnego i chemicznego.

Nie możemy jednak nie zauważyć, że umowy międzynarodowe i ustawy krajowe, mimo że są bardzo pożądane i konieczne, nie wystarczają same w sobie, by doprowadzić ludzkość do uniknięcia ryzyka konfliktu zbrojnego. Potrzebne jest nawrócenie serc, które pozwoli każdemu uznać w drugim swego brata, o którego trzeba się troszczyć, wspólnie pracować, by wszyscy żyli pełnią życia. Ten duch animuje wiele inicjatyw społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji religijnych na rzecz pokoju. Chciałbym, aby codzienny trud wszystkich nadal przynosił owoce i żeby można było osiągnąć skuteczne wprowadzanie prawa międzynarodowego, w tym prawa do pokoju, jako podstawowego prawa człowieka – niezbędnego warunku wstępnego do korzystania z wszelkich innych praw.

Korupcja i przestępczość zorganizowana udaremniają braterstwo

8. Perspektywa braterstwa odsyła do pełnego rozwoju każdego człowieka. Nie wolno niweczyć i urażać uzasadnionych ambicji osoby, zwłaszcza, gdy jest ona młoda, nie wolno odebrać nadziei, że mogą być one zrealizowane. Nie wolno jednak mylić ambicji ze sprzeniewierzeniem się zasadom moralnym. Przeciwnie, trzeba współzawodniczyć w okazywaniu sobie nawzajem szacunku (por. Rz 12, 10). Nawet w sporach, stanowiących nieunikniony wymiar życia, zawsze musimy pamiętać, że jesteśmy braćmi, i dlatego wychowywać i kształcić się, by nie traktować bliźniego jak wroga lub przeciwnika, którego trzeba wyeliminować.

Braterstwo rodzi pokój społeczny, ponieważ tworzy równowagę między wolnością a sprawiedliwością, pomiędzy odpowiedzialnością osobistą a solidarnością, między dobrem indywidualnym a dobrem wspólnym. Wspólnota polityczna musi zatem działać w sposób przejrzysty i odpowiedzialny, aby to wszystko wspierać. Obywatele muszą czuć się reprezentowani przez władze publiczne, z poszanowaniem ich wolności. W przeciwnym razie często między obywatela a instytucje wciskają się interesy partykularne, które wypaczają taką relację, sprzyjając wytworzeniu klimatu nieustannego konfliktu.

Autentyczny duch braterstwa przewycięża indywidualny egoizm, uniemożliwiający ludziom życie w wolności i zgodzie między sobą. Taki egoizm rozwija się w wymiarze społecznym w tak dziś szeroko rozpowszechnionych różnych formach korupcji, czy też tworząc organizacje przestępcze, od małych grup do zorganizowanych w skali globalnej, które, niszcząc dogłębnie praworządność i sprawiedliwość, godzą w istotę godności każdej osoby. Organizacje te, ciężko obrażając Boga, szkodzą braciom i rzeczywistości stworzonej, w szczególności, gdy mają odniesienia religijne.

Myślę o rozdzierającym dramacie narkomanii, z której czerpie się zyski, lekceważąc prawa moralne i cywilne; o dokonującej się dewastacji zasobów naturalnych i zanieczyszczeniu środowiska; o tragedii wyzysku w pracy. Myślę o nielegalnym transferze pieniędzy jak i spekulacjach finansowych, które często przyjmują cechy grabieży, wyrządzając szkody całym systemom gospodarczym i społecznym, narażając na ubóstwo miliony kobiet i mężczyzn. Myślę o prostytucji, która codziennie zgarnia niewinne ofiary, szczególnie wśród ludzi młodych, okradając ich z przyszłości. Myślę o ohydzie handlu ludźmi, o przestępstwach i nadużyciach wobec nieletnich, o niewolnictwie, które nadal rozprzestrzenia swą groźbę w wielu częściach świata, o często niedostrzeganej tragedii imigrantów, na których spekuluje się nikczemnie w warunkach bezprawia. Jan XXIII napisał na ten temat: « Współzycie oparte jedynie na przemocach nie jest ludzkie. W takim przypadku nieunikniony jest przymus lub ucisk osób, podczas gdy powinny być one zachęcane do rozwoju i dążenia do doskonałości » [17]. Jednakże człowiek może się nawrócić i nigdy nie można tracić nadziei, że możliwa jest zmiana życia. Chciałbym, aby było to przesłanie nadziei dla wszystkich, nawet dla tych, którzy popełnili potworne zbrodnie, ponieważ

Bóg nie chce śmierci grzesznika, ale żeby się nawrócił i żył (por. Ez 18, 23).

W szerokim kontekście ludzkiego społeczeństwa, spoglądając na przestępstwo i karę, trzeba także pamiętać o nieludzkich warunkach w wielu więzieniach, gdzie osadzony często jest sprowadzany do stanu pod-człowieka i poniżany w jego ludzkiej godności, tłumiony także w każdym przejawie woli naprawienia winy. Kościół robi dużo we wszystkich tych dziedzinach, najczęściej w milczeniu. Wzywam i zachęcam, by robić jeszcze więcej, mając nadzieję, że działania te, prowadzone przez tak wielu dzielnych ludzi, będą mogły być coraz bardziej rzetelnie i uczciwie wspierane również przez władze cywilne.

Braterstwo pomaga strzec i pielęgnować przyrodę

9. Rodzina ludzka otrzymała od Stwórcy wspólny dar: przyrodę. Chrześcijańska wizja stworzenia zawiera pozytywny osąd dotyczący ingerencji w przyrodę, aby czerpać z niej korzyści, pod warunkiem, że będzie to działanie odpowiedzialne, to znaczy szanujące wpisana w nią „gramatykę” i mądrze używające zasobów, z korzyścią dla wszystkich, szanując piękno, celowość i przydatność poszczególnych istot żywych oraz ich funkcję w ekosystemie. Krótko mówiąc przyroda jest do naszej dyspozycji, a my jesteśmy powołani do odpowiedzialnego nią zarządzania. Natomiast często kieruje nami chciwość, pycha panowania, posiadania, manipulowania, eksploatacji. Nie jesteśmy „strażnikami” przyrody, nie szanujemy jej, nie traktujemy jako darmowego daru, o który trzeba się troszczyć i udostępniać, by służyła braciom, w tym przyszłym pokoleniom.

Zwłaszcza *rolnictwo* jest tym podstawowym sektorem produkcyjnym, szczególnie powołanym do pielęgnowania i zachowania zasobów naturalnych, aby nakarmić ludzkość. W związku z tym utrzymująca się hańba głodu na świecie skłania mnie, by zadać nam wszystkim pytanie: *w jaki sposób wykorzystujemy zasoby Ziemi?* Współczesne społeczeństwa muszą się zastanowić nad hierarchią priorytetów, które stanowią o przeznaczeniu produkcji. Naprawdę nie można uchylać się od obowiązku używania zasobów ziemi w taki sposób, żeby wszyscy byli wolni od głodu. Jest wiele możliwych inicjatyw i rozwiązań i nie ograniczają się one jedynie do zwiększenia produkcji. Wiadomo, że obecna jest wystarczająca, a jednak są miliony ludzi, którzy cierpią i umierają z głodu, co stanowi prawdziwy skandal. Trzeba więc znaleźć sposoby, aby wszyscy mogli korzystać z

owoców tej ziemi, nie tylko, aby uniknąć pogłębienia przepaści między tymi, którzy mają więcej, a tymi, którzy muszą się zadowolić okruchami, ale także ze 18 względu na wymóg sprawiedliwości i równości oraz poszanowania każdego człowieka. Dlatego chciałbym przypomnieć wszystkim o owym niezbędnym *powszechnym przeznaczeniu dóbr*, które jest jedną z najważniejszych zasad społecznego nauczania Kościoła. Przestrzeganie tej zasady jest istotnym warunkiem umożliwienia rzeczywistego i sprawiedliwego dostępu do tych istotnych i podstawowych dóbr, których potrzebuje każdy człowiek i do których ma on prawo.

Podsumowanie

10. Braterstwo musi być odkryte, pokochane, doświadczane, głoszone i okazywane. Ale jedynie miłość, jaką daje nam Bóg, pozwala przyjąć braterstwo i w pełni nim żyć.

Niezbędny realizm polityki i gospodarki nie może sprowadzać się do technicyzacji pozbawionej idealizmu, pomijającej transcendentny wymiar człowieka. Kiedy brakuje tego otwarcia na Boga, to wszelka ludzka aktywność staje się uboższa, a ludzie są sprowadzani do przedmiotów, które można wykorzystywać. Jedynie wówczas, gdy zgodzą się poruszać w rozległej przestrzeni zapewnionej przez owo otwarcie na Tego, który miłuje każdego człowieka, polityka i ekonomia będą mogły kształtować się na fundamencie autentycznego ducha miłości braterskiej i będą mogły być skutecznym narzędziem integralnego rozwoju ludzkiego i pokoju.

My, chrześcijanie, wierzymy, że w Kościele nawzajem jesteśmy członkami jednego ciała. Wszyscy potrzebujemy siebie nawzajem, ponieważ każdemu z nas została dana łaska według miary daru Chrystusowego, dla wspólnego dobra (por. *Ef 4, 7.25; 1 Kor 12, 7*). Chrystus przyszedł na świat, aby przynieść nam Bożą łaskę, to jest zdolność uczestniczenia w Jego życiu. Pociąga to za sobą nawiązanie relacji braterskich, opartych na wzajemności, na przebaczeniu, na całkowitym darze z siebie, według szerokości i głębokości miłości Bożej, danej ludzkości przez Tego, który ukrzyżowany i zmartwychwstały, wszystkich pociąga do siebie: « Przykazanie nowe daję wam, abyście się wzajemnie miłowali tak, jak Ja was umiłowałem; że- byście i wy tak się miłowali wzajemnie. Po tym wszyscy poznają, żeście uczniami moimi, jeśli będziecie się wzajemnie miłowali » (*J 13, 34-35*). To właśnie jest dobra nowina wymagająca od każdego jednego kroku wię-

cej, nieustannego ćwiczenia się w empatii, wysłuchania cierpienia i nadziei drugiego, także tego najbardziej ode mnie odległego, wyruszenia na wymagającą drogę owej miłości, która potrafi bezinteresownie dawać się i poświęcać dla dobra każdego brata i siostry.

Chrystus ogarnia całego człowieka i chce, aby nikt się nie zatracił. « Bóg nie posłał swego Syna na świat po to, aby świat potępił, ale po to, by świat został przez Niego zbawiony » (J 3, 17). Czyni to nie uciskając, nie zmuszając nikogo, by otworzył Mu drzwi swojego serca i umysłu. « Największy między wami niech będzie jak najmłodszy, a przełożony jak sługa! – powiedział Jezus Chrystus – Ja jestem pośród was jak ten, kto służy » (Łk 22, 26-27). Każda działalność powinna więc być naznaczona postawą służby ludziom, zwłaszcza tym najbardziej dalekim i nieznanym. Służba jest duszą tego braterstwa, które buduje pokój.

Niech Maryja, Matka Jezusa, pomaga nam zrozumieć i żyć na co dzień braterstwem, które wypływa z Serca Jej Syna, aby przynieść pokój każdemu człowiekowi na tej naszej ukochanej ziemi.

FRANCISCUS

Watykan, dnia 8 grudnia 2013 r.

**DECYZJA STOLICY APOSTOLSKIEJ
WS. ODZNACZEŃ PAPIESKICH
DLA DUCHOWNYCH DIECEZJALNYCH**

Komunikat Nuncjatury Apostolskiej w Polsce, 31 grudnia 2013 r.
NUNCJATURA APOSTOLSKA W POLSCE
N. 4133/13

Eminencjo/Ekscelencjo,

Otrzymałem właśnie informację ze Stolicy Apostolskiej, że Papież Franciszek podjął następującą decyzję, dotyczącą odznaczeń papieskich dla duchownych diecezjalnych:

Duchowieństwu diecezjalnemu będzie przyznawany jedynie tytuł Kapłana Jego Świątobliwości: dla kapłanów zasłużonych, którzy ukończyli 65. rok życia.

Zostają zachowane przywileje udzielone w tej materii przez papieży osobom fizycznym i prawnym.

W związku z tą dyspozycją, ulegają zmianie dotychczasowe instrukcje na temat odznaczeń papieskich, w zakresie, o którym wyżej.

Dziękując za uwagę poświęconą tej sprawie, łączę wyrazy szacunku i ponawiam serdeczne pozdrowienie w Panu.

+ Celestino Migliore
Nuncjusz Apostolski

Warszawa, dnia 31 grudnia 2013 r.

EPISKOPAT POLSKI

LIST PASTERSKI EPISKOPATU POLSKI NA NIEDZIELĘ ŚWIĘTEJ RODZINY 2013 ROKU

Drogie Siostry, drodzy Bracia!

Każdego roku w Oktawie Narodzenia Pańskiego przeżywamy Niedzielę Świętej Rodziny. Kierujemy myśl ku naszym rodzinom i podejmujemy refleksję na temat sytuacji współczesnej rodziny. Dzisiejsza Ewangelia opowiada o tym, że Rodzina z Nazaretu w trudnych i niejasnych sytuacjach starała się odczytać i wypełnić wolę Bożą, dzięki czemu wychodziła z nich odnowiona. Takie zachowanie stanowi dla nas ważną wskazówkę, że także dzisiaj posłuszeństwo Bogu i Jego niezrozumiałej czasem woli jest gwarantem szczęścia w rodzinie.

Błogosławiony Jan Paweł II, do którego kanonizacji się przygotowujemy, przypomina, że prawda o instytucji małżeństwa jest „ponad wolą jednostek, kaprysmi poszczególnych małżeństw, decyzjami organizmów społecznych i rządowych” (23 II 1980). Prawdy tej należy szukać u Boga, ponieważ „sam Bóg jest twórcą małżeństwa” (GS 48). To Bóg stworzył człowieka mężczyzną i kobietą, zaś bycie – w ciele i duszy – mężczyzną „dla” kobiety i kobietą „dla” mężczyzny uczynił wielkim i niezastąpionym darem oraz zadaniem w życiu małżeńskim. Rodzinę oparł na fundamencie małżeństwa złączonego na całe życie miłością nierozzerwalną i wyłączną. Postanowił, że taka właśnie rodzina będzie właściwym środowiskiem rozwoju dzieci, którym przekaze życie oraz zapewni rozwój materialny i duchowy.

Ta chrześcijańska wizja nie jest jakąś arbitralnie narzuconą normą, ale wypływa z odczytania natury osoby ludzkiej, natury małżeństwa i rodziny. Odrzucanie tej wizji prowadzi nieuchronnie do rozkładu rodzin i do klęski człowieka. Jak pokazuje historia ludzkości, lekceważenie Stwórcy jest zawsze niebezpieczne i zagraża szczęśliwej przyszłości człowieka i świata. Muszą zatem budzić najwyższy niepokój próby przededefiniowania pojęcia małżeństwa i rodziny narzucane współcześnie, zwłaszcza przez zwolenników ideologii *gender* i nagłaśniane przez niektóre media. Wobec nasilających się ataków tej ideologii skierowanych na różne obszary ży-

cia rodzinnego i społecznego czujemy się przynagleni, by z jednej strony stanowczo i jednoznacznie wypowiedzieć się w obronie chrześcijańskiej rodziny, fundamentalnych wartości, które ją chronią, a z drugiej przestrzec przed zagrożeniami płynącymi z propagowania nowego typu form życia rodzinnego.

Ideologia *gender* stanowi efekt trwających od dziesięcioleci przemian ideowo-kulturowych, mocno zakorzenionych w marksizmie i neomarksizmie, promowanych przez niektóre ruchy feministyczne oraz rewolucję seksualną. *Genderyzm* promuje zasady całkowicie sprzeczne z rzeczywistością i integralnym pojmowaniem natury człowieka. Twierdzi, że płć biologiczna nie ma znaczenia społecznego, i że liczy się przede wszystkim płć kulturowa, którą człowiek może swobodnie modelować i definiować, niezależnie od uwarunkowań biologicznych. Według tej ideologii człowiek może siebie w dobrowolny sposób określać: czy jest mężczyzną czy kobietą, może też dowolnie wybierać własną orientację seksualną. To dobrowolne samookreślenie, które nie musi być czymś jednorazowym, ma prowadzić do tego, by społeczeństwo zaakceptowało prawo do zakładania nowego typu rodzin, na przykład zbudowanych na związkach o charakterze homoseksualnym.

Niebezpieczeństwo ideologii *gender* wynika w gruncie rzeczy z jej głęboko destrukcyjnego charakteru zarówno wobec osoby, jak i relacji międzyludzkich, a więc całego życia społecznego. Człowiek o niepewnej tożsamości płciowej nie jest w stanie odkryć i wypełnić zadań stojących przed nim zarówno w życiu małżeńsko-rodzinnym, jak i społeczno-zawodowym. Próba zrównania różnego typu związków jest *de facto* poważnym osłabieniem małżeństwa jako wspólnoty mężczyzny i kobiety oraz rodziny, na małżeństwie zbudowanej.

Spotykamy się z różnymi postawami wobec działań podejmowanych przez zwolenników ideologii *gender*. Zdecydowana większość nie wie, czym jest ta ideologia, nie wyczuwa więc żadnego niebezpieczeństwa. Wąskie grono osób – zwłaszcza nauczycieli i wychowawców, w tym także katechetów i duszpasterzy – próbuje na własną rękę poszukiwać konstruktywnych sposobów przeciwdziałania jej. Są wreszcie i tacy, którzy widząc absurdalność tej ideologii uważają, że Polacy sami odrzucą proponowane im utopijne wizje. Tymczasem ideologia *gender* bez wiedzy społeczeństwa i zgody Polaków od wielu miesięcy wprowadzana jest w różne struktury

życia społecznego: edukację, służbę zdrowia, działalność placówek kulturalno-oświatowych i organizacji pozarządowych. W przekazach części mediów jest ukazywana pozytywnie: jako przeciwdziałanie przemocy oraz dążenie do równouprawnienia.

Wspólnota Kościoła w sposób integralny patrzy na człowieka i jego płć, dostrzegając w niej wymiar cielesno-biologiczny, psychiczno-kulturowy oraz duchowy. Nie jest czymś niewłaściwym prowadzenie badań nad wpływem kultury na płć. Groźne jest natomiast ideologiczne twierdzenie, że płć biologiczna nie ma żadnego istotnego znaczenia dla życia społecznego. Kościół jednoznacznie opowiada się przeciw dyskryminacji ze względu na płć, ale równocześnie dostrzega niebezpieczeństwo niwelowania wartości płci. To nie fakt istnienia dwóch płci jest źródłem dyskryminacji, ale brak duchowego odniesienia, ludzki egoizm i pycha, które trzeba stale przewyżczać. Kościół w żaden sposób nie zgadza się na poniżanie osób o skłonnościach homoseksualnych, ale równocześnie z naciskiem podkreśla, że aktywność homoseksualna jest głęboko nieuporządkowana oraz że nie można społecznie zrównywać małżeństwa będącego wspólnotą mężczyzny i kobiety ze związkiem homoseksualnym.

W święto Świętej Rodziny zwracamy się z gorącym apelem do rodzin chrześcijańskich, do przedstawicieli ruchów religijnych i stowarzyszeń kościelnych oraz wszystkich ludzi dobrej woli, aby odważnie podejmowali działania, które będą służyć upowszechnianiu prawdy o małżeństwie i rodzinie. Bardziej niż kiedykolwiek potrzebna jest dzisiaj edukacja środowisk wychowawczych.

Apelujemy także do instytucji odpowiadających za polską edukację, aby nie ulegały naciskom nielicznych, choć bardzo głośnych, środowisk, dysponujących niemałymi środkami finansowymi, które w imię nowoczesnego wychowania dokonują eksperymentów na dzieciach i młodzieży. Wzywamy instytucje oświatowe, aby zaangażowały się w promowanie integralnej wizji człowieka.

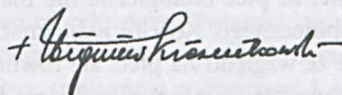
Wszystkich wierzących prosimy o żarliwą modlitwę w intencji małżeństw, rodzin oraz wychowywanych w nich dzieci. Prośmy Ducha Świętego, aby udzielał nam nieustannie światła rozumienia i widzenia prawdy w tym, co jest niebezpieczeństwem i zagrożeniem nie tylko dla rodziny, ale dla naszej Ojczyzny i całej ludzkości. Módlmy się także o odwagę bycia ludźmi wiary i odważnymi obrońcami Prawdy. Niech w podejmowaniu

tego trudu wzorem do naśladowania oraz pomocą duchową będzie Święta Rodzina z Nazaretu, w której wychowywał się Syn Boży – Jezus Chrystus.

W tym duchu udzielamy wszystkim pasterskiego błogosławieństwa.

Podpisali: Pasterze Kościoła katolickiego w Polsce

*Do wykorzystania duszpasterskiego w Niedzielę Świętej Rodziny,
29 grudnia 2013 roku.*

Biskup Siedlecki

Siedlce, dnia 20 grudnia 2013 r.

**KOMUNIKAT PRZEWODNICZĄCEGO
KOMISJI EPISKOPATU POLSKI DS. MISJI
NA DZIEŃ POMOCY MISJOM PRZYPADAJĄCY
W UROCZYŚCIE OBJAWIENIA PAŃSKIEGO
6 STYCZNIA 2014 R.**

Umiłowani w Chrystusie Panu, Siostry i Bracia!

Dzisiejsza uroczystość, podczas której przeżywamy tajemnicę objawienia się Chrystusa narodom pogańskim, budzi w nas uczucie wdzięczności dla misjonarzy, którzy przynieśli światło wiary na polską ziemię i zaszczypli ją w sercach naszych przodków. Dzięki nim Ewangelia Chrystusa kształtuje nasze życie osobiste i wspólnotowe. Cieszymy się skarbem wiary. Mamy jednak świadomość, że nadal ponad dwa miliardy ludzi na świecie nie słyszało o Chrystusie. Jego nakaz: „Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego” (Mt 28,19) nadal pozostaje nagłym zadaniem. Trzeba, abyśmy całym sercem włączyli się w misyjny trud Kościoła. Bez względu na to, jakim powołaniem życiowym Bóg nas obdarzył, na mocy chrztu świętego wszyscy odpowiadamy za misje. Wiara zobowiązuje do dzielenia się nią z innymi. Jesteśmy misjonarzami Chrystusa także poprzez sakramenty święte, modlitwę, cierpienie, świadectwo życia i pracę. Przypomniał o tym Jan Paweł II, największy misjonarz naszych czasów, w encyklice „Redemptoris missio”. W tym roku rozpoczynamy przygotowania do IV Krajowego Kongresu Misyjnego, który odbędzie się w roku 2015. Mamy zatem okazję, aby odnowić w nas świadomość misyjnej natury Kościoła i naszej odpowiedzialności za misje.

Dzisiaj jesteśmy zapraszani, by przyłączyć się do Orszaku Trzech Króli organizowanego w wielu miastach naszej Ojczyzny. Orszak tworzą zwyczajni ludzie, którzy z entuzjazmem i radością chcą wraz z rodzinami oraz przyjaciółmi świętować narodziny Chrystusa. Niech udział w Orszaku uświadomi nam jeszcze dobitniej drogę do wiary Trzech Mędrców. Niech uczy odwagi, pokory i wytrwałości na drodze wiary. Niech przypomina, że mamy także innym pomagać odnaleźć drogę do Chrystusa i wspomagać duchowo i materialnie misjonarzy i misjonarki.

Objawienie Pańskie jest też patronalnym świętem Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci. W Polsce w tym dniu dzieci stają się nowymi członkami tego Dzieła. Na całym świecie tego dnia dzieci należące do Papieskiego Dzieła Dzieciństwa Misyjnego łączą się w modlitwie. Przebrane w stroje symbolizujące 5 kontynentów stają się kołędnikami misyjnymi, a zebrane w czasie kołędowania ofiary przekazują swoim rówieśnikom z krajów misyjnych. Dzieci, jako kołędnicy naśladują świętych Trzech Królów, pukając do naszych domów, proszą o datek dla dzieci z Republiki Konga i Demokratycznej Republiki Konga oraz dla wszystkich dzieci krajów misyjnych. Chrystus daje nam dzisiaj możliwość obdarowania Go w tych, którzy są biedni i potrzebujący. On nas zapewnia, że *„Wszystko cokolwiek uczyniliśmy jednemu z tych braci najmniejszych, Mnieście uczynili”* (Mt 25,40). Dzisiaj możemy dołączyć do świętych Trzech Mędrców, aby Dziecięciu ofiarować swe dary.

Uwrażliwiani dzisiaj jesteśmy na działalność misyjną Kościoła oraz wspomaganie tych, którzy noszą orędzie Chrystusa aż po krańce świata. Obchodzimy ten dzień pod hasłem: *„Pomóżmy misjonarzom świadczyć o Chrystusie”*.

Obecnie, już 2015 misjonek i misjonarzy z Polski głosi Ewangelię w 97 krajach świata. Opuścili swe domy rodzinne, wspólnoty i diecezje, by wśród trudności i przeszkód dzielić się skarbem wiary i służyć najuboższym z ubogich. Misjonarze prowadzą działalność charytatywną, edukacyjną i medyczną, stając się znakiem nadziei dla opuszczonych, sierot, starców, bezdomnych i wykluczonych. By prowadzić wspaniałe dzieła ewangelizacyjne, potrzebują naszej pomocy duchowej i materialnej. Wszyscy możemy im pomóc świadczyć o Chrystusie. Dzisiaj, zgodnie z zaleceniem Konferencji Episkopatu Polski zebrane we wszystkich parafiach ofiary są przeznaczone na Krajowy Fundusz Misyjny. Z tego funduszu utrzymuje się również Centrum Formacji Misyjnej w Warszawie, gdzie obecnie 34 osoby przygotowują się do posługi misyjnej. Mamy wśród nich 17 kapłanów diecezjalnych, 3 kapłanów zakonnych, 9 siostr zakonnych i 5 osób świeckich.

W imieniu wszystkich polskich misjonek i misjonarzy oraz tych, którzy przygotowują się do wyjazdu na misje, składam serdeczne Bóg zapłać za modlitwę i ofiarność, poprzez które wyraża się nasza troska o misje. Ży-

czę Wam, byście wzrastając w wierze doświadczyli tej radości, jaką daje dzielenie się wiarą i miłością z innymi.

Z serca wszystkim błogosławię w Imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Amen.

+ Jerzy Mazur SVD

Przewodniczący Komisji Episkopatu Polski ds. Misji

Warszawa – Ełk, dnia 11 listopada 2013 r.

**APEL NA DZIEŃ MODLITWY I POMOCY MATERIALNEJ
KOŚCIOŁOWI NA WSCHODZIE
8 GRUDNIA 2013 II NIEDZIELA ADWENTU**

**Drodzy Bracia w kapłaństwie,
Ukochani Bracia i Siostry!**

Wkroczyliśmy w czas adwentowy, wyjątkowo nam bliski z racji na przesłanki religijne, dzięki którym staramy się jak najlepiej przygotować na przyjęcie tajemnicy przyjścia na świat Syna Bożego, jak i ze względu na różne kulturowe i obyczajowe przeżycia oraz praktyki. Dają one o sobie znać w obdarowywaniu się prezentami czy to szóstego grudnia, gdy wspominamy św. Mikołaja, czy też w samą wigilię Bożego Narodzenia, kiedy koniecznie powinno coś się znaleźć pod choinką dla wszystkich, których się spodziewamy, że będą uczestnikami wspólnej wieczerzy i łamać się opłatkiem.

Być może ten klimat duchowy i kulturowy sprawił, że Konferencja Episkopatu Polski wybrała drugą niedzielę Adwentu, jako ten dzień, w którym jesteśmy zaproszeni do wyrażenia naszej pamięci oraz okazania życzliwości dla wszystkich naszych sióstr i braci, żyjących na Wschodzie, a bliskich nam z racji historycznych i licznych wspólnych doświadczeń. Wielu z nas pozostawiło tam swoje rodziny. A jeszcze więcej jest takich, którzy wspominają swoich bliskich zmarłych i ich groby, często już bezimienne, rozsiądane na Wileńszczyźnie, Polesiu, na Wołyniu i Podolu, bezkresnej Syberii czy na stepach Kazachstanu. Przy tym pamiętamy dobrze, na jakie trudności byli narażeni wszyscy nasi bracia i siostry wierzący w Chrystusa i to przez całe dziesięciolecia. Jak wiele zamknięto świątyni! Jak wielu kapłanów przeszło przez Syberię! Jak wielu świeckich spotykały kary za to, że starali się praktykować swoją wiarę!

Dziękujemy Panu Bogu za to, że to już jest historia. Cieszymy się, że życie religijne odradza się, a dzieci i młodzież mogą poznawać swoją wiarę i ją wyznawać. Ale niestety, na tej nowej drodze, ci bliscy nam duchowo ludzie napotykają na wiele problemów natury politycznej, duchowej i materialnej.

Siostry i Bracia w Chrystusie. W czasie Adwentu niezwykle ważnym jest słowo „czuwajcie”. Wytycza nam ono program na cały Adwent, a także poniekąd na całe życie. Czuwanie wymaga napiętej uwagi i wytężonej

świadomości. Czuwaniu towarzyszy gotowość do słuchania i działania. Czuwając, wyszukujemy okazje, by czynić dobrze. Sam Pan Jezus w Ewangelii zachęca, abyśmy nie zlekceważyli przyjścia Syna Bożego na świat i z tego to tytułu wzywa: „Czuwajcie więc, bo nie wiecie, w którym dniu Pan wasz przyjdzie”. A Pan przyjdzie wtedy, kiedy drzwi naszych serc będą otwarte, kiedy będziemy pamiętać o potrzebujących, kiedy wiara nasza będzie żywa. Papież Franciszek mówił o tym w Brazylii: „*Wiara jest płomieniem, który staje się tym żywszy, im bardziej się nią dzieli, przekazuje, aby wszyscy mogli poznać, umiłować i wyznawać Jezusa Chrystusa, który jest Panem życia i historii*” (por. Rz 10, 9; Rio, 28. VII. 2013).

Co więcej, także w Brazylii Papież Franciszek bardzo mocno podkreślał potrzebę szerzenia kultury „spotkania”, mając na uwadze to, że współczesne media, niestety, zapominają o tego rodzaju misji i raczej dzielą niżli zbliżają ludzi. Mało tego, jesteśmy świadkami, jak niekiedy z uporem lansuje się kulturę „odrzućcia”. „*Nie ma miejsca ani dla starca, ani dla niechcianego dziecka*”. To są słowa Ojca Świętego. I stąd bierze się kolejny apel Papieża: „*Drodzy bracia i siostry, jesteście powołani przez Boga z imienia i nazwiska (...), by głosić Ewangelię i z radością krzycić kulturę spotkania. Naszym wzorem jest Maryja Dziewica. (...) Prośmy Ją, aby nas nauczyła spotykać się każdego dnia z Jezusem. (...) Niech nas zachęci do wyjścia na spotkanie wielu braci i sióstr, którzy pozostają na peryferiach, odczuwając głód Boga*” (Rio - Katedra, 27. VII. 2013).

Są to przejmujące wezwania. One wypływają z wielkiej wrażliwości na potrzeby duchowe współczesnych ludzi. Na potrzeby ludzi, którzy czekają na zaproszenie. Wielu z nich chętnie uczestniczyłoby tych w „spotkaniach”. Tylko niech mają w czym i gdzie, udać się na spotkanie. Pamiętajmy o naszych siostrach i braciach, którzy znajdują się w trudniejszych od nas okolicznościach. Módlmy się o dobrych kapłanów, o powołania zakonne. Kościół, bowiem musi mieć wiele propozycji do zaoferowania, a to wymaga ludzi przygotowanych, jak i niezbędnego zaplecza.

Tak to odczuwał i tak o tym pisał przed laty Zygmunt Krasiński w *Psalmie Miłości*:

„(...) Wylać Ducha na miliony!
Ciałom wszystkim rozdać chleba -
Duszą wszystkim - myśli z nieba!
Nic nie spychać nigdy w dół,

*Lecz do coraz wyższych kół
Iść przez drugich podnoszenie -
Tak Bóg czyni we wszechświecie!
Bo cel światów - szlachetnienie!**

A to „szlachetnienie” dokonuje się właśnie w oparciu o zasadę wymiany darów. Jedni ofiarują modlitwę, inni cierpienie, a jeszcze inni są w stanie przyjść z pomocą materialną. W imieniu Konferencji Episkopatu Polski zwracamy się o wyjście naprzeciw potrzebom naszych sióstr i braci. Pamiętajmy o modlitwie, o duchowej łączności i to zawsze. Natomiast zachęcamy do złożenia swego daru świątecznego właśnie w drugą niedzielę Adwentu, czyli 8 grudnia, w którą w tym roku wspominamy Niepokalane Poczęcie Matki Najświętszej. To dodatkowy motyw do hojności, gdyż z pewnością do tego nas zachęca pełne miłości serce Matki Bożej, naszej Królowej, ale też i Matki Pocieszenia dla milionów ludzi.

Serdecznie zapraszamy Polaków w kraju i poza jego granicami do solidarności w przeżywaniu tego dnia: modlitwy, wsparcia i wdzięczności.

Drodzy Bracia i Siostry. Każda bezinteresowna pomoc powróci do nas zgodnie ze słowami: „Dawajcie a będzie wam dane; miarą dobrą, natłoczoną, utrzęsioną i opływającą wspaniałością w zanadrze wasze” (Łk 6, 38). Otrzymamy tysiącokrotnie więcej i to w tym życiu.

W imieniu wszystkich, Pasterzy, kapłanów, sióstr zakonnych i osób obdarowanych na Wschodzie, którzy dzięki naszej wrażliwości na ich potrzeby, dzięki naszej hojności, będą mogli radośniej i ufniej przeżywać nie tylko święta Bożego Narodzenia, ale z większym spokojem patrzeć w przyszłość, składamy serdeczne podziękowanie i zapewnienie, że wierni tworzący Kościół Katolicki na Wschodzie, gorliwie modlą się za ofiarodawców w duchu wdzięczności za przekazane ofiary. Przeżywany w Polsce i na placówkach polonijnych „Dzień modlitwy i pomocy materialnej Kościołowi na Wschodzie” tam, za wschodnią granicą, jest dniem wdzięczności za tych, którzy pomagają duchowo i materialnie.

Błogosławionych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku!

+ Antoni P. Dydycz
Ks. Leszek Kryża SChr
Zespół Pomocy Kościołowi na Wschodzie

Bp Paweł Socha
65-508 Zielona Góra
ul. Kilińskiego 9
tel. +48 606 854 204
e-mail: psocha@episkopat.pl

Zielona Góra, 2014.01.03

XXIII SYMPOZJUM DLA KSIĘŻY REKOLEKJONISTÓW, OJCÓW DUCHOWNYCH I SPOWIEDNIKÓW KAPLAŃSKICH

Symposium odbędzie się na Jasnej Górze w Domu Pielgrzyma **w dniach:
od 27 g. 16.00 do 30 stycznia g. 13.00 2014 roku.**

Tematy wiodące:

1. Temat roku duszpasterskiego omówią w wykładach: Wierzę w Syna Bożego, przedstawią w formie wykładów profesorowie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego: ks. prof. Ireneusz Ledwoń OFM i ks. dr Antoni Nadbrzeżny.
2. Najważniejsze przesłania Encykliki „Lumen fidei” i Adhortacji „Evangelii gaudium” papieża Franciszka przedstawią w ramach konferencji bp P Socha i abp Stanisław Nowak.
3. Przygotowanie do sakramentu pokuty i spowiedź młodych przedstawi ks. prof. Marek Dziewiecki,
4. Głoszenie słowa Bożego i kierownictwo duchowe jako dzielenie się świadectwem własnej wiary omówi o. J. Augustyn SJ.
5. Medytacje na temat Chrystusa „Odkupiciela człowieka” według encykliki bł. Jana Pawła II poprowadzi ks. mgr lic. Tomasz Rusiecki.
6. Teologię Wcielenia według św. Leona Wielkiego przedłoży patolog, ks. dr Adam Wilczyński

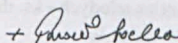
Do udziału w Symposium zapraszamy: PT ojców duchownych diecezjalnych i dekanalnych, rekolekjonistów, głoszących konferencje dla kapłanów, spowiedników kapłanów i osób konsekrowanych oraz kapłanów zainteresowanych problematyką podaną w programie.

Obrady i ćwiczenia duchowne odbywają się w kaplicy Domu Pielgrzyma.

Noclegi należy zamawiać w Domu Pielgrzyma 42-225 Częstochowa, ul. Kard. Wyszyńskiego 1/31, tel. (34) 377-75-64, w Hospicjum lub innym domu zakonnym dostępnym w pobliżu Jasnej Góry.

Ze względu na charakter ściśle modlitewny i formacyjny Symposium, Kapłani uczestniczący w nim mogą uzyskać zaświadczenie o odprawionych rekolekcjach kapłańskich.

W imieniu przewodniczącego Komisji Episkopatu ds. Duchowieństwa J. Em. Kar. Stanisława Dziwisza i PT Członków Komisji serdecznie zapraszam prezbiterów diecezjalnych i duchownych ze wspólnot życia konsekrowanego do udziału w Symposium.

+ Paweł Socha
z upoważnienia

Przewodniczącego Komisji Episkopatu. ds. Duchowieństwa
Jego Eminencji Stanisława Kardynała Dziwisza

Komisja Episkopatu Polski
ds. Duchowieństwa

XXIII SYMPOZJUM DLA KSIĘŻY REKOLEKCJONISTÓW, OJCÓW DUCHOWNYCH I SPOWIEDNIKÓW KAPLAŃSKICH

Jasna Góra, w dniach 27 - 30.01.2014 roku
Mieszkanie i obrady - w „Domu Pielgrzyma”:
42-225 Częstochowa, ul. Kard. Wyszyńskiego 1/31, tel. (34) 377-75-64

Tematy:

Wierzę w Syna Bożego
Encyklika „Lumen fidei” i adhortacja „Ewangelii gaudium”
Przygotowanie młodych do sakramentu pokuty i spowiedź młodzieży

Dnia 27 Stycznia - Poniedziałek

- godz. 16.00 - Słowo wprowadzające – bp P. Socha
godz. 16.30 - Wykład I – *Chrystus jedyny Zbawiciel świata w świetle „Christus Dominus”* – ks. prof. Ireneusz Ledwoń OFM
godz. 18.30 - Kolacja
godz. 19.45 - Liturgia godzin /nieszpory/ – ks. dr K. Wiśniewski
godz. 20.00 - Konferencja ascetyczna – *Wiara Izraela i wiara chrześcijan* - bp P. Socha
godz. 21.00 - Apel Jasnogórski w Kaplicy Cudownego Obrazu – bp P. Socha

Dnia 28 Stycznia - Wtorek

- godz. 6.30 - Wstanie
godz. 7.00 - Liturgia godzin /jutrznia/ – ks. dr K. Wiśniewski
godz. 7.15 - Medytacja I – *Do Niego (Chrystusa) zwraca się moja myśl i serce (RH 1)* – ks. mgr lic. T. Rusiecki
godz. 8.00 - Śniadanie
godz. 9.00 - Liturgia godzin – godzina przedpołudniowa – ks. dr K. Wiśniewski
godz. 9.15 - Wykład II – *Głoszenie słowa Bożego i kierownictwo duchowe jako dzielenie się świadectwem własnej wiary* – O. J. Augustyn SJ
godz. 11.00 - Msza św. z homilią – Abp Wacław Depo
godz. 12.30 - Obiad
godz. 15.00 – Panel: Wprowadzenie
– Przygotowanie młodzieży do sakramentu pokuty.
Spowiedź młodzieży – specyfika – ks. dr Marek Dziewiecki
– Casus conscientiae młodych - ks. dr Jarosław Wojtkun
godz. 16.00 - Przerwa
godz. 16.30 - Wymiana myśli na tematy poruszone w panelu
godz. 18.30 - Kolacja
godz. 19.45 - Liturgia godzin (nieszpory) – ks. dr K. Wiśniewski
godz. 20.00 - Konferencja ascetyczna: *Fides quaerens intellectum* – bp P. Socha
godz. 21.00 - Apel Jasnogórski – Ks. T. Rusiecki

Dnia 29 Stycznia - Środa

- godz. 6.30 - Wstanie
 godz. 7.00 - Liturgia godzin – ks. dr K. Wiśniewski
 godz. 7.15 - Medytacja II – *Kaplan bez Chrystusa Odkupiciela jest niezrozumiały dla siebie i dla innych (RH 10)* – ks. T. Rusiecki
 godz. 8.00 - Śniadanie
 godz. 9.00 - Liturgia godzin – ks. dr K. Wiśniewski
 godz. 9.15 - Wykład III – *Tajemnica Wcielenia* – ks. dr Antoni Nadbrzeźny
 godz. 11.00 - Msza św. z homilią – bp P. Socha
 godz. 12.30 - Obiad
 godz. 15.00 - Nabożeństwo pokutne – ks. dr K. Wiśniewski
 godz. 15.45 - Adoracja Najś. Sakramentu i okazja do Spowiedzi św.
 godz. 17.45 - Modlitwa różańcowa przed Najśw. Sakramentem i błogosławieństwo
 godz. 18.30 - Kolacja
 godz. 19.45 - Liturgia godzin /nieszpory/ – ks. dr K. Wiśniewski
 godz. 20.00 - Konferencja ascetyczna: *Radość ewangelizowania według adhortacji papieża Franciszka „Ewangelii Kaudium”* – abp Stanisław Nowak
 godz. 21.00 - Apel Jasnogórski – Abp Stanisław Nowak

Dnia 30 Stycznia – Czwartek

- godz. 6.30 - Wstanie
 godz. 7.00 - Liturgia godzin /jutrznia/
 godz. 7.15 - Medytacja III – *Służyć i królować na wór Chrystusa* – ks. dr T. Rusiecki
 godz. 8.00 - Śniadanie
 godz. 9.00 - Liturgia godzin - godzina ranna – ks. dr K. Wiśniewski
 godz. 9.15 - Wykład IV: *Teologia Wcielenia według św. Leona Wielkiego* – ks. dr Adam Wilczyński
 godz. 11.00 - Msza św. z homilią – abp Stanisław Nowak
 godz. 12.30 - Obiad i rozjazd

Uwaga:

1. Odpowiedzialny za liturgię godzin – ks. dr Krzysztof Wiśniewski
2. Do udziału w Sympozjum zapraszamy:
  - PT Ojców Duchownych Diecezjalnych i Dekanalnych,
  - Rekolekjonistów, głoszących konferencje dla kapłanów
  - Spowiedników kapłanów i osób konsekrowanych oraz
  - Kapłanów zainteresowanych problematyką podaną w programie.
3. Obrady i ćwiczenia duchowe odbywają się w kaplicy Domu Pielgrzyma.
4. Noclegi należy zamawiać w Domu Pielgrzyma, w Hospicjum lub innym domu dostępnym w pobliżu Jasnej Góry.
5. Ze względu na charakter ściśle modlitewny i formacyjny Sympozjum, **Kapłani uczestniczący w nim mogą uzyskać zaświadczenie o odprawionych rekolekcjach kapłańskich.**

+ Paweł Socha
 65-508 Zielona Góra
 ul. Kilińskiego 9
 Tel. kom. +48 606 854 204

Z upoważnienia:

Przewodniczącego Komisji Episkopatu. ds. Duchowieństwa, Jego Eminencji Stanisława Kardynała Dziwisza

BISKUP SIEDLECKI

ŻYCZENIA NA BOŻE NARODZENIE 2013 R.

Drodzy Diecezjanie!

Świętujemy uroczystość Narodzenia Pańskiego. Jest to uroczystość przepelniona radością. Papież Franciszek podejmuje motyw radości w posynodalnej adhortacji „Ewangelii gaudium”. W pierwszym jej zdaniu stwierdza: „Radość Ewangelii napelnia serce oraz całe życie tych, którzy spotykają się z Jezusem”.

W uroczystość Narodzenia Pańskiego mamy okazję, by odnowić nasze spotkanie z Jezusem i doświadczyć autentycznej radości, która stała się udziałem pasterzy. To nie przypadek, że prości, biedni, kojarzeni nawet ze światem przestępczym, pasterze są pierwszymi odbiorcami wiadomości o tajemnicy Bożego narodzenia. To właśnie do nich została skierowana radosna nowina: „Nie bójcie się! Oto zwiastuję wam radość wielką, która będzie udziałem całego narodu: dziś w mieście Dawida narodził się wam Zbawiciel, którym jest Mesjasz, Pan” (Łk 2,11). Temu radosnemu orędziu towarzyszył śpiew aniołów, którzy wielbili Boga słowami: „Chwała Bogu na wysokościach, a na ziemi pokój ludziom Jego upodobania” (Łk 2,14). Ludzie prości, w których Bóg ma upodobanie, idą za otrzymaną nowiną i rozpoznają Zbawcę w Dzieciątku z Betlejem. Ta Dobra Nowina zmienia ich życie, taka bowiem jest moc Ewangelii (zob. Rz 1,16).

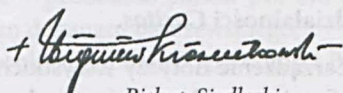
Radosna nowina zaniesiona do pasterzy przez aniołów rozbrzmiewa przez pokolenia. Skierowana jest ona do wszystkich ludzi, ale w szczególności do tych, którzy w swoim życiu odczuwają konsekwencje grzechu, jakiś brak, smutek, odtrącenie czy wykluczenie. Ta nowina obwieszcza, że przychodzi Zbawiciel, który jest Kyriosem – Panem, mającym władzę nad całym naszym życiem. Ci, którzy uwierzą i przyjmą Zbawiciela – jak zauważa papież Franciszek – „zostają wyzwoleni od grzechu, od smutku, od wewnętrznej pustki, od izolacji” (EvG 1).

Życzę Wam wszystkim, drodzy Diecezjanie, byście z tej radości korzystali, otwierając się na działanie Boga w trudnych, a czasem wręcz niepoprawnych sytuacjach życiowych. Życzę też otwartości na przyjęcie pomo-

cy, która przychodzi za pośrednictwem bliźniego, bo w ten sposób realizuje się zbawienie przyniesione przez Jezusa Chrystusa.

Obyśmy wszyscy przeżyli te święta, doświadczając prawdziwej radości i komunii w naszych rodzinach i parafiach.

Radosnych świąt Narodzenia Pańskiego i błogosławionego Nowego Roku 2014.

Biskup Siedlecki

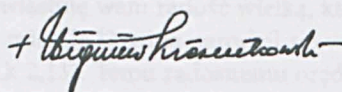
Siedlce, Boże Narodzenie 2013 r.

ZARZĄDZENIE W SPRAWIE DODATKOWEJ ZBIÓRKI NA RZECZ DIECEZJALNEJ CARITAS

W związku z koniecznością utrzymania wszystkich dzieł prowadzonych przez naszą Diecezjalną Caritas, niniejszym – zgodnie z kan. 1266 KPK – postanawiam, aby ofiary zebrane na tacę w drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia, 26 grudnia 2013 r., zostały przeznaczone jako wsparcie działalności Caritas.

Zarządzenie dotyczy wszystkich parafii Diecezji Siedleckiej, łącznie z parafiami prowadzonymi przez kapłanów zakonnych. Proszę o przekazanie ofiar do kasy Diecezjalnej Caritas w Siedlcach przy ul. Budowlanej 1 lub na konto Bank Spółdzielczy w Siedlcach nr 78 9194 0007 0027 9318 2000 0010 z dopiskiem „Zbiórka świąteczna 2013”, **najpóźniej do dnia 15 stycznia 2014 r.**

Z pasterskim błogosławieństwem

Biskup Siedlecki

L. dz. 1255/2013

Siedlce, dnia 11 grudnia 2013 r.

DEKRET

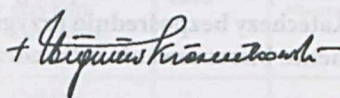
W związku ze zbliżającą się 450-tą rocznicą przyjęcia uchwał Soboru Trydenckiego, które to wydarzenie miało miejsce podczas obrad Sejmu w Parczewie w dniu 7 sierpnia 1564 r., niniejszym, powołuję Komitet organizacyjny jubileuszu w następującym składzie:

1. Ks. prał. mgr Tadeusz Lewczuk – proboszcz parafii pw. św. Jana Chrzciciela w Parczewie i dziekan dekanatu parczewskiego;
2. Ks. kan. mgr Andrzej Biernat – proboszcz parafii Opatrzności Bożej w Parczewie;
3. Ks. prał. mgr lic. Bernard Błoński – dyrektor Archiwum Diecezjalnego w Siedlcach;
4. Ks. prał. mgr Jerzy Kalinka – kapelan Biskupa Siedleckiego;
5. Ks. mgr lic. Waldemar Mróz – przewodniczący Diecezjalnej Komisji Liturgicznej.

Zadaniem Komitetu będzie przygotowanie kościelnych uroczystości jubileuszowych, zaplanowanych na dzień 14 września 2014 r., z udziałem Episkopatu Polski.

Proszę ponadto, aby członkowie Komitetu podjęli współpracę z przedstawicielami lokalnych władz i innych instytucji, w zorganizowaniu konferencji naukowych poprzedzających jubileusz bądź innych inicjatywach, wpisujących się w obchody rocznicowe.

Na czekający trud z serca błogosławię.

Biskup Siedlecki

Ks. Jan Babik
Kanclerz

L.dz. 1301/2013
Siedlce, dnia 28 grudnia 2013 r.

KOMUNIKATY KURII

ZASADY PRZYGOTOWANIA DO PRZYJĘCIA SAKRAMENTU BIERZMOWANIA DOROSŁYCH W DIECEZJI SIEDLECKIEJ

Zgodnie z zaleceniem Biskupa Siedleckiego Zbigniewa Kiernikowskiego, sakrament bierzmowania dorosłych, a więc przygotowanie i udzielanie tego sakramentu, należy połączyć z okresami roku liturgicznego. Przygotowanie dorosłych kandydatów do bierzmowania powinno trwać przynajmniej dwa do trzech miesięcy i odbywać się we własnej parafii. Duszpasterze mają obowiązek troszczyć się, aby ci, którzy proszą o sakrament, byli do jego przyjęcia przygotowani przez odpowiednią ewangelizację i katechezę. W razie potrzeby można połączyć przygotowanie do bierzmowania z bezpośrednim przygotowaniem do małżeństwa. W takich sytuacjach należy zadbać o bardziej gruntowną katechezę uzupełniającą braki w zakresie formacji religijnej. **Zainteresowani przyjęciem sakramentu, przed przyjazdem na katechezę do Siedlec powinni zgłosić się do swojego duszpasterza w celu uzyskania zaświadczenia o rozpoczęciu przygotowania w swojej parafii.**

Na katechezę zobowiązani są przybyć kandydaci wraz ze swoim duszpasterzem.

Terminy dwóch katechez przygotowujących do bierzmowania

Katechezę bezpośrednio przygotowujące dorosłych do przyjęcia sakramentu bierzmowania w katedrze siedleckiej w I połowie 2014 roku

Która katecheza?	Dla kogo?	Kiedy?	Gdzie?	O której godzinie?	Kto prowadzi?
Katecheza I	Dla kandydatów bierzmowanych 5 kwietnia	7 lutego (piątek)	Centrum Charytatywno-Duszpasterskie przy Kurii Diecezjalnej Siedleckiej	18.00	Ksiądz z Wydziału Nauczania

Katecheza II	Dla kandydatów bierzmowanych 5 kwietnia	14 marca (piątek)	Centrum Charytatywno-Duszpasterskie przy Kurii Diecezjalnej Siedleckiej	18.00	Biskup Siedlecki
Katecheza I	Dla kandydatów bierzmowanych 7 czerwca	4 kwietnia (piątek)	Centrum Charytatywno-Duszpasterskie przy Kurii Diecezjalnej Siedleckiej	18.00	Ksiądz z Wydziału Nauczania
Katecheza II	Dla kandydatów bierzmowanych 7 czerwca	9 maja (piątek)	Centrum Charytatywno-Duszpasterskie przy Kurii Diecezjalnej Siedleckiej	18.00	Biskup Siedlecki

Katechezy bezpośrednio przygotowujące dorosłych do przyjęcia sakramentu bierzmowania w katedrze siedleckiej w II połowie 2014 roku

Która katecheza?	Dla kogo?	Kiedy?	Gdzie?	O której godzinie?	Kto prowadzi?
Katecheza I	Dla kandydatów bierzmowanych 6 września	20 czerwca (piątek)	Centrum Charytatywno-Duszpasterskie przy Kurii Diecezjalnej Siedleckiej	18.00	Ksiądz z Wydziału Nauczania
Katecheza II	Dla kandydatów bierzmowanych 6 września	22 sierpnia (piątek)	Centrum Charytatywno-Duszpasterskie przy Kurii Diecezjalnej Siedleckiej	18.00	Biskup Siedlecki

Katecheza I	Dla kandydatów bierzimowanych 13 grudnia	10 października (piątek)	Centrum Charytatywno-Duszpasterskie przy Kurii Diecezjalnej Siedleckiej	18.00	Ksiądz z Wydziału Nauczania
Katecheza II	Dla kandydatów bierzimowanych 13 grudnia	21 listopada (piątek)	Centrum Charytatywno-Duszpasterskie przy Kurii Diecezjalnej Siedleckiej	18.00	Biskup Siedlecki

Terminy bierzimowania dorosłych w Katedrze siedleckiej:

- 1. Sobota przed V niedzielą Wielkiego Postu – 5 kwietnia 2014**
- 2. Sobota w Wigilię Zesłania Ducha Świętego – 7 czerwca 2014**
- 3. Pierwsza sobota września – 6 września 2014**
- 4. Sobota przed III niedzielą Adwentu – 13 grudnia 2014**

Wydział Nauczania Kurii Diecezjalnej Siedleckiej informuje, że wskazania ogólne i szczegółowe związane z przygotowaniem dorosłych kandydatów do bierzimowania oraz propozycją materiałów formacyjnych są zamieszczone na stronie internetowej Wydziału Nauczania: www.katecheza.diecezja.siedlce.pl.

Wszelkich informacji udziela wicedyrektor Wydziału Nauczania, dr Paweł Kindracki – 604 510 132

Ks. dr Paweł Kindracki
Wicedyrektor Wydziału Nauczania

Siedlce, dnia 17 grudnia 2013 r.

ZAPROSZENIE NA SPOTKANIE OPŁATKOWE

Czcigodni Księża Dziekani!

Pragnę uprzejmie poinformować, że Biskup Siedlecki Zbigniew Kiernikowski zaprasza kapłanów naszej diecezji na spotkanie opłatkowe, które odbędzie się dnia 24 grudnia 2013 r., o godz. 10.00, w gmachu Centrum Charytatywno-Duszpasterskiego w Siedlcach.

Zaproszenie jest skierowane do wszystkich Kapłanów pracujących zarówno w duszpasterstwie parafialnym, jak i pozaparafialnym oraz Księży Emerytów Rencistów.

Bp Piotr Sawczuk
Wikariusz Generalny

L.dz. 1245/13

Siedlce, dnia 10 grudnia 2013 r.

ZAPROSZENIE DO UDZIAŁU W SZKOLENIU KSM

Zarząd Diecezjalny wraz z Asystentem Diecezjalnym KSM zaprasza Księży do udziału w szkoleniu, prowadzonym przez Generalnego Asystenta KSM - ks. Zbigniewa Kucharskiego. Szkolenie odbędzie się w dniu **11 grudnia 2013 r.** w Centrum Charytatywno-Duszpasterskim w Siedlcach, w godz. 10⁰⁰ - 15⁰⁰.

Nasze zaproszenie skierowane jest do księży zainteresowanych Stowarzyszeniem oraz do kapłanów pełniących funkcję asystentów oddziałów i kół KSM. Uczestnicy otrzymają zaświadczenie do szkół o ukończeniu kursu z zakresu wiedzy i form pracy z młodzieżą. **Szkolenie jest obowiązkowe dla Księży Asystentów oddziałów parafialnych.**

Zgłoszenia prosimy kierować na adres: e-mail: ksmsiedlce@wp.pl.

Z Chrystusowym pozdrowieniem

Ks. Adam Pietrusik
Asystent Diecezjalny KSM

Ilona Trojnar
Prezes Zarządu KSM

Siedlce, dnia 2 grudnia 2013 r.

ZAPROSZENIE DO UDZIAŁU W OBCHODACH ROCZNICY MĘCZEŃSKIEJ ŚMIERCI WINCENTEGO LEWONIUKA I 12 JEGO TOWARZYSZY W PRATULINIE

W 140-stą rocznicę męczeńskiej śmierci Wincentego Lewoniuka i 12 Jego Towarzyszy 23 stycznia 2014 r. o godz. 12.00 w Pratulinie będzie sprawowana Eucharystia pod przewodnictwem Ks. Biskupa Piotra Sawczuka. Będziemy dziękowali Bogu w Trójcy Jedynemu i Matce Bożej Pratulńskiej za Ich męstwo w obronie świętej wiary, jedności Kościoła i umiłowania naszej Ojczyzny.

Uroczystość Błogosławionych Męczenników będzie poprzedzała Nowenna, trwająca od 14 do 22 stycznia. Codziennie przez 9 dni o godz. 19.00 będzie sprawowana Eucharystia a następnie będą odprawiane modlitwy przez wstawienictwo Matki Bożej Pratulńskiej i Błog. Męczenników Podlaskich, połączone z czytaniem intencji.

Jeżeli ktoś nie będzie mógł przybyć do Pratulina, może łączyć się duchowo, za pośrednictwem Katolickiego Radia Podlasie - transmisja Nowenny od 14 do 22. I w godzinach 19.00 – 20.30.

Serdecznie zapraszam braci kapłanów i świeckich na nowennę oraz na uroczystość.

Ks. Marek Kot,
kustosz Sanktuarium
Błogosławionych Męczenników Podlaskich w Pratulinie

ZMIANY WŚRÓD DUCHOWIEŃSTWA

Ks. mgr Zbigniew **DANILUK** – mianowany duszpasterzem ds. trzeźwości w dekanacie ryckim (28.12.2013 r.)

Ks. Kazimierz **MOMONT** – mianowany powiatowym kapelanem strażaków w powiecie garwolińskim (23.12.2013 r.)

Ks. mgr lic. Piotr **WOJDAT** – mianowany administratorem Domu Księży Emerytów w Nowym Opolu oraz kuratorem chorych i starszych kapłanów należących do Diecezji Siedleckiej (1.01.2014 r.)

Ks. kan. dr Mirosław **SEMENIUK** – zwolniony z funkcji dyrektora Domu Księży Emerytów oraz kuratora chorych i starszych kapłanów należących do Diecezji Siedleckiej (31.12.2013 r.)

Ks. Andrzej **WOLANIN** – mianowany administratorem parafii Huszlew (17.12.2013 r.)

ANEKS

STYCZEŃ

Stolica Apostolska

Orędzie Ojca Świętego na XXI Światowy Dzień Chorego	1
Ks. prał. Piotr Sawczuk - Biskupem Pomocniczym Diecezji Siedleckiej	5

Episkopat Polski

Informacja o śmierci śp. Kard. Józefa Glempa	6
Komunikat Prezydium Konferencji Episkopatu Polski przed uroczystościami pogrzebowymi śp. Kard. Józefa Glempa	8
Komunikat Przewodniczącego Komisji Episkopatu Polski ds. Misji na Dzień Pomocy Misjom przypadający w Uroczystość Objawienia Pańskiego	9
Słowo Przewodniczącego Komitetu Konferencji Episkopatu Polski ds. Judaizmu	11
Apel kościołów w Polsce o ochronę stworzenia	17
Ku pełni życia w Chrystusie - <i>List biskupów polskich na Dzień Życia Konskrowanego, 2 lutego 2013 roku</i>	20
Deklaracja Zespołu KEP ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia i Krajowego Duszpasterstwa Chorych w związku z wypowiedzią p. Jerzego Owsiaaka na temat eutanazji	24

Biskup Siedlecki

Komunikat Biskupa Siedleckiego Zbigniewa Kiernikowskiego o nominacji ks. prał. dra Piotra Sawczuka biskupem pomocniczym diecezji siedleckiej	26
Biografia ks. prał. dr Piotra Sawczuka	27
Zaproszenie Biskupa Siedleckiego Zbigniewa Kiernikowskiego na Diecezjalny Dzień Życia Konskrowanego	29
Komunikat Biskupa Siedleckiego Zbigniewa Kiernikowskiego o Pierwszym Diecezjalnym Festiwalu Muzyki Liturgicznej	30

Zmiany wśród duchowieństwa	31
----------------------------------	----

Komunikaty Kurii

Zaproszenie na spotkanie opłatkowe duszpasterstwa rodzin	32
Synodalny Dzień Skupienia	33
Komunikat Wydziału Duszpasterskiego	34

IV Ogólnopolska Pielgrzymka Muzyków Kościelnych na Jasną Górę	36
Rekolekcje dla młodzieży męskiej	40

Zmarli kapłani

Ks. kanonik mgr Stanisław Wojewódzki	42
--	----

Dodatek

Materiały z Pierwszego Kongresu Nowej Ewangelizacji Diecezji Siedleckiej

Od redakcji	45
bp Zbigniew Kiernikowski - <i>Głębiej wejść w perspektywę wiary</i>	48
ks. Robert Skrzypczak - <i>Idea i sens nowej ewangelizacji</i>	53
bp Zbigniew Kiernikowski - <i>Ewangelia - świadectwo darmości</i> <i>a nie szukanie korzyści</i>	67
Świadczenia ewangelizatorów	77

LUTY

Stolica Apostolska

Orędzie Ojca Świętego Benedykta XVI na Wielki Post 2013 r. - <i>Wiara w miłość pobudza do miłości</i>	83
Oświadczenie Ojca Świętego Benedykta XVI	89

Episkopat Polski

Telegram Prezydium KEP do Ojca Świętego Benedykta XVI	90
---	----

Biskup Siedlecki

Dekret	91
Komunikat w sprawie Benedykta XVI i konklawe	92
Zmiany wśród duchowieństwa	93

Komunikaty Kurii

Sprawozdanie z IV Mistrzostw Polski w piłce siatkowej oraz III Mistrzostw Polski w tenisie stołowym KSM	94
Zaproszenie na rekolekcje kwietniowe do WSD	98
Zaproszenie na rekolekcje sierpniowe do WSD	101
Wielkopostny Dzień Skupienia dla PP. Organistów i muzyków kościelnych	104
Komunikat	105
Zaproszenie	106
Powołanie ponadparafialnego Zespołu Synodalnego Muzyków Kościelnych	107
Przypomnienie odnośnie niektórych kwestii związanych z liturgią	109
Uwagi dotyczące poprawnej terminologii Synodalnej i nie tylko	114
Komunikat Wydziału Duszpasterstwa Młodzieży	116

Dodatek

Ks. Roman Krawczyk - <i>Wulgata - uniwersalny przekaz orędzia biblijnego</i>	117
Ks. Kazimierz Matwiejuk - <i>Kształtowanie uczestników Mszy Św. przez Słowo Boże jako sposób uczestnictwa w celebracji eucharystycznej</i>	129
Biblioteka kaznodziejska	136

MARZEC

Stolica Apostolska

Orędzie Ojca Świętego Benedykta XVI na Światowy Dzień Młodzieży 2013 r. 139

Episkopat Polski

Komunikat z 361. zebrania plenarnego KEP 149

List Episkopatu Polski na Niedzielę Miłosierdzia Bożego 2013 r. 151

Oświadczenie KEP w sprawie Telewizji TRWAM 156

List do kapłanów na Wielki Czwartek 2013 r. 157

Komunikat Prezydium KEP po wyborze Ojca Świętego Franciszka 164

Telegram Prezydium Episkopatu Polski Do Ojca Świętego Franciszka 165

Biskup Siedlecki

Komunikat Biskupa Siedleckiego Zbigniewa Kiernikowskiego
w związku ze święceniami biskupimi ks. prał. dra Piotra Sawczuka 166

Dekrety wizytacyjne 167-170

Świętowanie paschy Chrystusa i naszej paschy - rozmowa ks. Mateusza Czubaka
z bp. Zbigniewem Kiernikowskim o przeżywaniu Triduum Paschalnego 171

Życzenia Biskupa Zbigniewa Kiernikowskiego, Wielkanoc 2013 178

Zmiany wśród duchowieństwa 180

Komunikaty Kurii

Skupienie Nadzwyczajnych Szafarzy Komunii Świętej 181

Komunikat Moderatora Diecezjalnego Stowarzyszenia Żywego Różańca 182

Komunikat Wydziału Duszpasterskiego 184

Zaproszenie na Wielki Czwartek 187

Komunikat dotyczący uroczystości święceń biskupich ks. P. Sawczuka 188

Sprawozdanie ze zbiórki pieniędzy na Fundusz Stypendialny Fundacji „Dzieło
Nowego Tysiąclecia” w Dniu papieski 2011 r i 2012 r. w diecezji siedleckiej . . 190

Zmarli kapłani

O. Stanisław Wódz OMI 1949-2013 205

Ks. Zbigniew Jan Maciejewski 1945-2013 207

Dodatek

ks. Roman Krawczyk - *Septuaginta - Biblia w świecie greckim* 209

KWIECIEŃ

Episkopat Polski

O wyzwaniach bioetycznych, przed którymi stoi współczesny człowiek	227
List pasterski „O zagrożeniach naszej wiary”	240
Komunikat z 361. Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski	247
Stanowisko Komisji Wychowania Katolickiego ws. łączenia klas podczas zajęć z religii	249
Komunikat w związku z wprowadzeniem do kalendarza liturgicznego święta Jezusa Chrystusa, Najwyższego i Wiecznego Kapłana	250

Biskup Siedlecki

Dekret powołujący Radę Muzealną	251
Słowo w związku z trudną sytuacją mieszkańców naszego regionu dotkniętych powodzią	252
Dekret dotyczący Diecezjalnego Festiwalu Muzyki Liturgicznej	253
Święcenia Biskupie Księdza Prałata Piotra Sawczuka Bulla nominacyjna	255
Herb	256
Zawołanie	260
Komunikat Biskupa Siedleckiego Zbigniewa Kiernikowskiego w związku ze święceniami biskupimi ks. prał. dra Piotra Sawczuka	261
Relacja z konsekracji biskupiej	262
Homilia Biskupa Siedleckiego Zbigniewa Kiernikowskiego wygłoszona podczas konsekracji biskupa Piotra Sawczuka	265
Podziękowania Biskupa Piotra wygłoszone na zakończenie Eucharystii	271
Życzenia od Prezbiterium	275
Życzenia od Laikatu	277
Zmiany wśród duchowieństwa	278

Komunikaty Kurii

Komunikat Wydziału Duszpasterskiego	279
Regulamin IV Diecezjalnej Parafiady Diecezji Siedleckiej Szkół Podstawowych	282
Regulamin VIII Parafii ady Diecezji Siedleckiej „Ryki 2013”	289

Zmarli Kapłani

Ks. kanonik Czesław Juszczyński	294
---	-----

Dodatek

ks. Kazimierz Matwiejuk - <i>Posilanie się przy stole eucharystycznym najpełniejszym sposobem uczestnictwa w celebracji Eucharystii</i>	296
---	-----

MAJ

Episkopat Polski

- Komunikat biskupów diecezjalnych z Jasnej Góry 303
Apel Krajowej Rady Duszpasterstwa Powołań
o wspieranie dzieła powołań 306

Biskup Siedlecki

- Homilia wygłoszona podczas Eucharystii z udziałem uczestników
„Marszu dla Życia i Rodziny” 308
Zaproszenie na Diecezjalny Dzień Rodziny 2013 314
Dekret powołujący Diecezjalną Rodzinę Szkół im. Unitów Podlaskich 316

Komunikaty Kurii

- Nowy formularz protokołu wizytacji dziekańskiej 317
Sprawozdanie z IV parafii diecezjalnej w Łukowie 327
Międzydiecezjalny kongres misyjny dzieci 331
Marsz dla Życia i Rodziny 332
Podstawowe informacje o stypendystach i stypendiach Fundacji
„Dzieło Nowego Tysiąclecia” z diecezji siedleckiej w roku 2012/2013 333
Zaproszenie na spotkanie dekanalnych duszpasterzy młodzieży 337
Zaproszenie na drugą sesję plenarną II Synodu Diecezji Siedleckiej 339
Zaproszenie na spotkanie duszpasterstwa rodzin 340
Zmiany wśród duchowieństwa 341

Dodatek

- Ks. Roman Krawczyk - *Kryzys w życiu proroka Eliasza* 342

CZERWIEC

Stolica Apostolska

Dekret Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów 359

Episkopat Polski

Komunikat z 362. zebrania plenarnego Konferencji Episkopatu Polski 362

Komunikat Zespołu ekspertów ds. Bioetycznych Konferencji

Episkopatu Polski w sprawie manipulacji informacjami naukowymi
dotyczącymi procedury in vitro 365

Deklaracja w związku z 70 rocznicą zbrodni na Wołyniu 366

Biskup Siedlecki

Komunikat w sprawie Pierwszej Komunii Świętej w diecezji siedleckiej
w roku szkolnym 2013/2014 372

Komunikaty Kurii

Komunikat Wydziału Duszpasterskiego 373

Informacje o Diecezjalnej Szkole Liturgicznej i Kursie

nadzwyczajnych szafarzy Komunii świętej w roku 2013/2014 376

Informacje o naborze do Diecezjalnego Studium Muzyki Kościelnej

w Siedlcach w roku akademickim 2013/2014 378

Zmiany wśród duchowieństwa 380

Zmarli kapłani

Ks. prałat Henryk Bujnik (1930-2013) 387

Dodatek

Bp prof. dr hab. Zbigniew Kiernikowski - *Recenzja w sprawie nadania*

Francisco (Kiko) Argüello tytułu doktora honoris causa

Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II 390

Ks. Kazimierz Matwiejuk - *Bierzmowanie jako sakrament Ducha Świętego* ... 399

LIPIEC-SIERPIEŃ

Episkopat Polski

List pasterski z okazji III tygodnia wychowania 15-21 września 2013 r.	407
Apel zespołu KEP ds. Apostolstwa Trzeźwości na sierpień – miesiąc abstynencji	412
Dekret w sprawie obchodzenia uroczystości Niepokalanego Poczęcia NMP	417
Komunikat w sprawie włączenia imienia św. Józefa do modlitw eucharystycznych	418
Komunikat biskupów diecezjalnych z Jasnej Góry	419
Komunikat komisji wychowania katolickiego KEP w sprawie przygotowania do sakramentów	421

Biskup Siedlecki

Słowo o działalności i potrzebach Katolickiego Radia Podlasie	422
Słowo w sprawie krwiodawstwa	424

Komunikaty Kurii

Komunikat dotyczący Pieszej Pielgrzymki Podlaskiej na Jasną Górę	425
Wezwanie do modlitwy w 70-tą rocznicę rzezi wołyńskiej	427
Zaproszenie na spotkanie Rady Kapłańskiej i Księży Dziekanów	428
Zaproszenie na spotkanie Księży Dziekanów	429
Zaproszenie na ogólnopolskie rekolekcje kapłańskie dla asystentów KSM ...	430
Zmiany wśród duchowieństwa	431

Zmarli kapłani

Ks. prałat Stanisław Biernat (1920-2013)	436
Ks. kanonik Franciszek Hołda (1939-2013)	439

Dodatek

Ks. Kazimierz Matwiejuk - <i>Eklezjalny wymiar bierzmowania</i>	442
---	-----

WRZESIEŃ-PAŹDZIERNIK

Stolica Apostolska

Kondolencje Stolicy Apostolskiej po śmierci Tadeusza Mazowieckiego 451

Episkopat Polski

List Episkopatu Polski zapowiadający obchody XIII Dnia Papieskiego..... 453

Apel o pomoc dla Syrii 457

Przesłanie II Ogólnopolskiego Kongresu Nowej Ewangelizacji
„Obudzić olbrzyma” 458

Oświadczenie Prezydium KEP w sprawie uboju rytualnego zwierząt 460

Pro memoria dot. przestrzegania prawa autorskiego przez kościelne
osoby prawne, w szczególności w odniesieniu do pokazów publicznych
utworów audiowizualnych 461

Bądźmy wrażliwi na bezpieczeństwo dzieci i młodzieży - Stanowisko
Konferencji Episkopatu Polski w sprawie ochrony dzieci i młodzieży 467

Komunikat z 363. zebrania plenarnego Konferencji Episkopatu Polski 469

List abp. Szewczuka z ukraińskiej cerkwi greckokatolickiej
do członków Konferencji Episkopatu Polski 471

Biskup Siedlecki

Dekret w sprawie tacy na dzieła miłosierdzia 473

Statut Fundacji „El Greco – Polska” 474

Dekret o wizytacji kanonicznej w dekanacie hańskim 481

Dekret o powołaniu komisji wizytacyjnej
ds. administracyjno-urzędowych dla dekanatu hańskiego 482

Dekret o powołaniu komisji wizytacyjnej
ds. liturgii, śpiewu i muzyki dla dekanatu hańskiego 483

Dekret o powołaniu komisji wizytacyjnej
ds. katechetycznych dla dekanatu hańskiego 484

Komunikaty Kurii

Decyzja w sprawie Zespołu Doradczego Biskupa Siedleckiego
ds. Formacji Kapłanów 485

Dekret powołania Diecezjalnej Rady ds. Formacji Stałej 486

Komunikaty Wydziału Duszpasterskiego 487

III Diecezjalna pielgrzymka mężczyzn do Pratulina 491

Celebracje Słowa Bożego w katedrze siedleckiej 493

Ogłoszenie Wydziału Duszpasterstwa Młodzieży 494

Informacja o pogrzebie dzieci utraconych	495
II Ogólnopolski Dzień Modlitwy Żywego Różańca	496
Zaproszenie na Eucharystię w uroczystość Patronów Diecezji	497
Dzień skupienia dla organistów	498
Zaproszenie na I sympozjum w Garwolinie z cyklu „Lux Christi”	499
Pielgrzymka na kanonizację bł. Jana Pawła II	500
Zmiany wśród duchowieństwa	501

Dodatek

Ks. Kazimierz Matwiejuk - <i>Pro memoria liturgiczne</i>	503
Ks. Kazimierz Matwiejuk - <i>Dary Ducha Świętego</i> umacniające rozum bierzmowanego	508

LISTOPAD

Stolica Apostolska

Dokument przygotowawczy Synodu Biskupów 2014 wraz z kwestionariuszem	521
Kondolencje Ojca Świętego po śmierci Marianny Popiełuszko	531

Episkopat Polski

List pasterski Episkopatu Polski na Adwent 2013	532
List przewodniczącego Episkopatu Polski do abp. Szewczuka	536
Oświadczenie ws. profanacji Krzyża	537
Apel przewodniczącego KEP ws. pomocy dla ofiar tajfunu na Filipinach	538
Komunikat ze spotkania komisji wspólnej przedstawicieli rządu Rzeczypospolitej Polskiej i Konferencji Episkopatu Polski	539
List otwarty bp. Wiesława Meringa do dyrektora Centrum Sztuki Współczesnej w Warszawie	541
Dzień solidarności z Kościołem prześladowanym	542

Biskup Siedlecki

Apel o pomoc poszkodowanym po przejściu tajfunu na Filipinach (2013) ...	544
--	-----

Komunikaty Kurii

Zakończenie Roku Wiary w Diecezji Siedleckiej	545
Spotkanie Duszpasterstwa Rodzin	546
Dzień skupienia nadzwyczajnych szafarzy Komunii Świętej	546
Program duszpasterski Kościoła Katolickiego w Polsce w Diecezji Siedleckiej	547
„Cz@T ze Słowem”. Trzyletni program duchowego przygotowania młodzieży do ŚDM w Krakowie	548
Adwentowy dzień wspólnoty moderatorów i odpowiedzialnych	550
Zmiany wśród duchowieństwa	551

Dodatek

Ks. Roman Krawczyk - <i>Mojesz w historii zbawienia</i>	553
---	-----

GRUDZIEŃ

Stolica Apostolska

Orędzie Ojca Świętego Franciszka na Światowy Dzień Pokoju 1 stycznia 2014 r.	569
Decyzja Stolicy Apostolskiej ws. odznaczeń papieskich dla duchownych diecezjalnych	582

Episkopat Polski

List pasterski na niedzielę Świętej Rodziny 2013 r.	583
Komunikat przewodniczącego Komisji Episkopatu Polski ds. Misji na Dzień Pomocy Misjom przypadający w Uroczystość Objawienia Pańskiego - 6 stycznia 2014 r.	587
Apel na Dzień Modlitwy i Pomocy Materialnej Kościołowi na Wschodzie - 8 grudnia 2013 II niedziela Adwentu	590
Zaproszenie na XXIII Sympozjum dla księży rekolekcyjnych, ojców duchownych i spowiedników kapłańskich	593

Biskup Siedlecki

Życzenia na Boże Narodzenie 2013 r.	596
Zarządzenie w sprawie dodatkowej zbiórki na rzecz diecezjalnej <i>Caritas</i> ...	598
Dekret o powołaniu komitetu organizacyjnego obchodów 450-lecia przyjęcia uchwał Soboru Trydenckiego	599

Komunikaty Kurii

Zasady przygotowania do przyjęcia Sakramentu Bierzmowania dorosłych w diecezji siedleckiej	600
Zaproszenie na spotkanie opłatkowe	603
Zaproszenie do udziału w szkoleniu KSM	604
Zaproszenie do udziału w obchodach 140 rocznicy męczeńskiej śmierci Wincentego Lewoniuka i 12 jego towarzyszy w Pratulinie	605
Zmiany wśród duchowieństwa	606

Aneks

Spis Rocznika WDS za 2013	607
---------------------------------	-----

ISSN 1230-7165

Wydawca:
Wydawnictwo Diecezji Siedleckiej

Unitas

08-110 Siedlce, ul. Szkolna 22
tel. 502 574 004

e-mail: wiadomosci@wydawnictwo-unitas.pl
Nakład: 1000 egz.

Redaktor naczelny: ks. dr Marek Paluszkiewicz
Numer zatwierdził: ks. mgr lic. Jan Babik, kanclerz